

Η ανάλυση των στοιχείων στο Παρατηρητήριο στο αρχαίο θέατρο **ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΝΕΑΣ ΠΛΕΥΡΩΝΑΣ**.

βασίσθηκε στην εργασία που εκπόνησε ειδική επιστημονική ομάδα υπό τους κ.κ. Λάζαρο Κολώνα τ. γενικό Διευθυντή Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού, Μαρία Γάτση Προϊσταμένη ΛΣΤ' ΕΠΚΑ και Γιώργο Σταμάτη Αρχαιολόγο στη ΛΣΤ' ΕΠΚΑ.

Η εργασία αυτή αποτελεί και το κυρίως υλικό, στο οποίο στηρίχθηκε το «ΔΙΑΖΩΜΑ» για τη συγκρότηση του σχετικού χορηγικού φακέλου.

Τα αρχαία θέατρα της Αιτωλοακαρνανίας

ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΝΕΑΣ ΠΛΕΥΡΩΝΑΣ

Παρελθόν - Παρόν - Μέλλον

Η Αιτωλοακαρνανία, ένα από τα σημαντικότερα τμήματα του Ελλαδικού χώρου, για πολλά χρόνια έμεινε στο περιθώριο της ιστορικής και αρχαιολογικής έρευνας. Ίσως το απόμερο της περιοχής ή το γεγονός ότι βρέθηκε έξω από τους μεγάλους θορύβους της ιστορίας συνετέλεσε σ' αυτήν την περίεργη ερευνητική μοναξιά. Και όμως ο χώρος αυτός υπήρξε σημαντικός. Καθώς ήταν κομβικό σημείο ποικίλων φυλετικών και πολιτιστικών συναντήσεων, έκανε νωρίς την ιστορική του παρουσία και συνετέλεσε αποφασιστικά στη διαμόρφωση του ιστορικού γίνεσθαι της πατρίδας μας. Πληθώρα ιστάμενων μνημείων, οχυρώσεις, ιερά, ακροπόλεις, μαρτυρούν την εξέλιξη και τον πολιτισμό του αρχαίου κόσμου. Αψευδής μάρτυρας της παραπάνω διαπίστωσης αποτελεί η ύπαρξη αρχαίων θεάτρων που πέρα των άλλων σηματοδοτεί και το πολιτιστικό γίνεσθαι της περιοχής.

Μέχρι σήμερα έχουν αποκαλυφθεί πέντε θέατρα, είναι γνωστή η θέση ενός ακόμη έκτου και πιθανολογείται η ύπαρξη ενός εβδόμου. Ανήκουν στις πόλεις Οινιάδες, Στράτο, Μακύνεια, Καλυδώνα, Πλευρώνα, Αμφιλοχικό Άργος. Από τα

θέατρα αυτά το πρώτο έχει πλήρως ερευνηθεί και δημοσιευθεί, ενώ το δεύτερο, αν και έχει ερευνηθεί και μελετηθεί, εκκρεμεί η δημοσίευση της μελέτης του. Τα τρία θέατρα Μακύνειας, Καλυδώνας, Πλευρώνας βρίσκονται στο στάδιο της έρευνας και μελέτης, γι' αυτό και τα στοιχεία που παρέχονται έχουν προκαταρκτικό χαρακτήρα. Το θέατρο του Αμφιλοχικού Άργους δεν έχει ερευνηθεί, γι' αυτό και περιοριζόμαστε σε απλή αναφορά της θέσης, όπου είναι ορατά διάσπαρτα αρχιτεκτονικά μέλη του (εδώλια κλπ).

Ακολουθεί συνοπτική περιγραφή κάθε θεάτρου, καθώς και πίνακας με τις εργασίες που πρέπει να γίνουν για την προστασία, έρευνα και ανάδειξή τους.

Στο λόφους Ασφακοβούνι (Γυφτόκαστρο) και Πετροβούνι που γειτνιάζουν με τη σημερινή εθνική οδό Αντιρρίου-Ιωαννίνων και πολύ κοντά στην Ιερή πόλη του Μεσολογγίου σώζονται τα ερείπια της Παλαιάς Πλευρώνας, η οποία μαζί με την Καλυδώνα αναφέρεται από τον Όμηρο στο «Νηών Κατάλογο». Σύμφωνα με τις πηγές η πόλη αυτή καταστράφηκε από τον Δημήτριο Β΄ τον Μακεδόνα, τον αποκαλούμενο και Αιτωλικό, το 235 π.Χ. περίπου, και οι κάτοικοί της μετακινήθηκαν βορειότερα και έκτισαν τη Νέα Πλευρώνα. Πρόκειται για μία από τις μεγαλύτερες αιτωλικές πόλεις με εντυπωσιακή διατήρηση των τειχών της, καθώς και σημαντικών δημόσιων και ιδιωτικών οικοδομημάτων της. Από το 2002 στην πόλη αυτή έχουν γίνει σημαντικές παρεμβάσεις της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας τόσο για την προστασία και διατήρηση των μνημείων της όσο και για την ανάδειξή της σε οργανωμένο επισκέψιμο αρχαιολογικό χώρο.

Σε επαφή με το δυτικό σκέλος της οχύρωσης βρίσκεται το θέατρο της πόλης. Πρόκειται για ένα από τα πιο ενδιαφέροντα θέατρα της Αιτωλίας τόσο λόγω της μοναδικής θέας που προσφέρει προς τη λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου και γενικότερα την περιοχή του κάτω ρου του Αχελώου με τις εκβολές του, όσο και της κατασκευαστικής ιδιαιτερότητάς του στο σκηνικό οικοδόμημα. Συγκεκριμένα, τις σκηνικές ανάγκες του θεάτρου εξυπηρετούσε και ο ενσωματωμένος στη σκηνή Πύργος 3, ο οποίος πιθανόν είχε χρησιμοποιηθεί ως αποδυτήρια των θεατών. Το κοίλο είναι εν μέρει λαξευμένο στο φυσικό βράχο και εν μέρει κτιστό από ντόπιο γκρίζωπό ασβεστόλιθο, φέρει τέσσερις κλίμακες, εκ των οποίων οι δύο σε επαφή με τους πλευρικούς αναλημματικούς τοίχους του (στα Β. και Ν.), και άλλες δύο κεντρικές που το χωρίζουν σε τρεις σφηνοειδείς κερκίδες. Σήμερα είναι ορατές 16 σειρές εδωλίων.

Στο εν λόγω θέατρο έχουν γίνει στοιχειώσεις παρεμβάσεις στερέωσης και μερικής ανάταξης των εδωλίων του, μικρής κλίμακας ανασκαφή στη βόρεια πάροδο, καθαρισμός και στερέωση του αγωγού απορροής των ομβρίων υδάτων της ορχήστρας. Για την πλήρη αποκατάσταση των λειτουργικών στοιχείων του θεάτρου πρέπει να γίνουν οι παρακάτω εργασίες:

ΠΕΔΙΟ		ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ	ΣΩΣΤΙΚΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
		1. Ολοκλήρωση της ανασκαφής του άνω κοίλου (επιθέατρο), των παρόδων και των αναλημματικών τοίχων του κοίλου
		ΣΤΑΔΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ
		-
		ΚΟΣΤΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
		-
	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΣΤΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
		-
		ΚΟΣΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
		100.000 €
		ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
		Ανάταξη-στερέωση των εδωλίων του θεάτρου, των αναλημματικών τοίχων, των τοίχων των παρόδων, δομικών στοιχείων του όμορου πύργου που είχε χρησιμοποιηθεί για την εξυπηρέτηση των σκηνικών αναγκών
		ΣΤΑΔΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ
		-
		ΚΟΣΤΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
		120.000 €
		ΣΤΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
		-
		ΚΟΣΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
		Θα προσδιορισθεί μετά την ολοκλήρωση της σύνταξης της Μελέτης και την έγκρισή της από το ΥΠΠΟ

ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ	ΠΡΟΒΟΛΗ - ΑΝΑΔΕΙΞΗ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Θα προκύψει μετά την ολοκλήρωση των παραπάνω εργασιών
	ΧΡΗΣΗ	ΣΤΑΔΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ	-
		ΚΟΣΤΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	-
		ΣΤΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	-
		ΚΟΣΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	-
		ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	-
		ΣΤΑΔΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ	-
		ΚΟΣΤΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	-
		ΣΤΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	-
		ΚΟΣΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	-

Αεροφωτογραφία της Νέας Πλευρώνας και της ευρύτερης περιοχής

Νέα Πλευρώνα. Αεροφωτογραφία της πόλης με τη θέση του θεάτρου σε σχέση με την οχύρωση και τον πολεοδομικό ιστό της

Αεροφωτογραφία του θεάτρου της Νέας Πλευρώνας

Άποψη των παρόδων, της ορχήστρας και του κοίλου του θεάτρου της Νέας Πλευρώνας